

Папир

Папир се добија прерадом дрвета. Да би се произвео секу се велике и старе шуме. Да би се што мање штете нанело животној средини, морамо сакупљати хартију која нам више није потребна и дати је на рециклирање.

Свака тоне рециклираног папира спаси живот 17 стабала дрвећа која годишње апсорбују 120 kg CO₂.

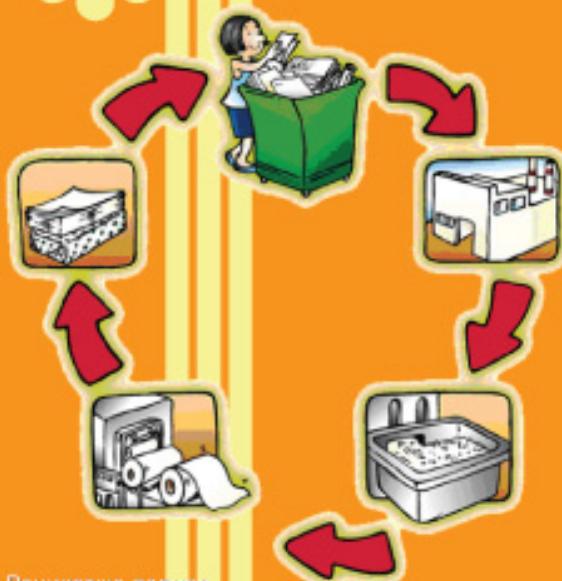
За сваку тону папира уштеди се: 30000 литара воде, 3000-4000 kWh електричне енергије, 95% се смањи загађење ваздуха.

Сваког минута у свету се посече 57 ha тропских шума. Половина тропских шума забрисана је за свега 20 година.

У Србији годишње на депонијама заврши 500000 тona папира.

Могуће је рециклирати све врсте новина, часописа, папирних кеса, папира за писање и сву амбалажу од папира.

Рециклирањем хартије спашавамо шуме, али такође и реке, језера, а самим тим и многа друга живи бића која на неки начин од њих зависе.

Рециклирај папир!

РАЗМИШЉАЈ ПРИРОДНО

септембар 2008.-јун 2009.

Подизање свести о управљању отпадом путем едукације и примена селективног скупљања папирне и PET амбалаже

РАЗМИШЉАЈ ПРИРОДНО

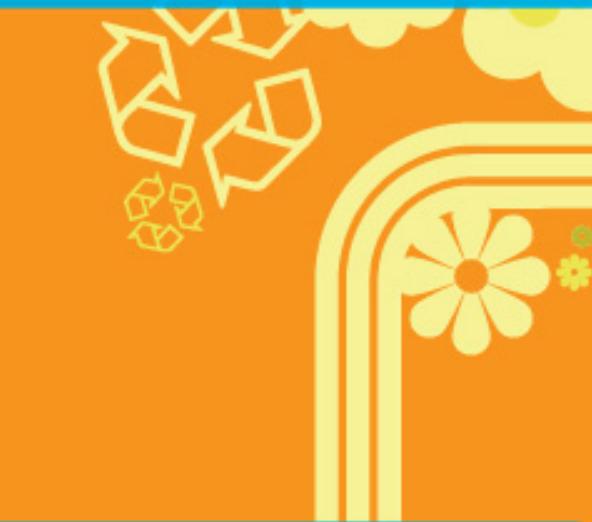
Партнери у пројекту:

Кантон Женева, Град Женева, Град Сирен,
Град Крагујевац, Центар локалне демократије,
ЈКП "Чистота", ЈКП "Зеленило",
Политехничка школа

Подизање свести о управљању отпада путем едукације и примене селективног скупљања папирне и ПЕТ амбалаже

РАЗМИШЉАЈ ПРИРОДНО

Шта је рециклажа?

Рециклажа је издавање материјала из отпада и његово поновно коришћење. Укључује сакупљање, издавање, прераду и израду нових производа из искоришћених ствари или материјала.

Многе отпадне материје се могу поново искористити. Због тога је важно да отпад одвајамо по врстама када га користимо.

У рециклирање спада све што може поново да се искористи, а не да се баци.

Пластика

Пластика је материјал који се добија из нафте. Нафта је врста руде која се налази у унутрашњости Земље и настаје распадањем биљака и животиња током више милиона година.

Највећи проблем са пластиком јесте у томе што се она не распада у земљи те се трајно задржава у животној средини коју загађује. Могуће је и њено уништавање путем спаљивања, али тада вршимо загађивање ваздуха.

ПЕТ амбалажа је врста пластике коју је могуће рециклирати и таква пластика на себи има знак рециклаже. ПЕТ боце је важно сакупљати и рециклирати.

Да ли сте знали да:

- је једној пластичној флаши или кеси потребно до 500 година да се разгради
- 5 искоришћених ПЕТ боца прерадом даје доволично текстилних влакана за производњу мајице величине XL
- већина породица годишње баци око 40 kg пластике која може успешно да се рециклира
- стакло може да се 100% рециклира и да се користи инова и изнова
- стакло које се баци на сметлиште никада неће бити разграђено
- алуминијумске конзерве могу да се рециклирају и да буду у поновној употреби за само 6 недеља
- 80% аутоделова може да се рециклира
- једна рециклирана конзерва уштеди толико енергије да може да је користи телевизор три сата
- једна рециклирана стакlena флаша сачува толико енергије колико је потребно компјутеру да ради 25 минута
- количина енергије која може да се добије из годишњег садржаја једне канте за смеће може да омогући да телевизор буде укњучен 5000 сати
- у ЕУ у просеку 16% цене производа одлази на амбалажу, која готово увек по отпакивању производа заврши у канти

Савети (од данас или убудуће)

- Купујте храну са мање амбалаже (у поново употребљивој амбалажи)
- Користите папирне умето пластичних кеса јер се лакше разградују
- Понесите сопствену кесу или торбу у куповину. То ће смањити количину кеса која се баца
- Не употребљавајте ствари за једнократну употребу
- Употребом ствари које се могу поново користити или које дуже трају смањите количину материјала који се баца, односно отпада
- Купујте јоково у флашама које се враћају и поново употребљавају
- Однесите стари играчке, одећу или књиге у Црвени крст, тако да неко може поново да их употреби
- Стаклену или пластичну амбалажу декоришите и поново употребите за смешијад других ствари

